

Lasius niger L. Barcelona: Centellas, S. Feliu de Llobregat, Viladrau.

» » subsp. *alienus* Foerst. Barcelona: Centellas.

» (*Dendrolasius*) *fuliginosus* Latr. » »

Formica (*Serviformica*) *fusca* var. *decipiens* Bondr. Barcelona: S. Feliu de Llobregat.

» » » subsp. *glebaria* Nyl. Barcelona: Centellas.
Girona (Pireneu): Núria.

» » » » *rufibarbis* Fabr. Barcelona: Centellas

» (s. str.) *rufa* var. *rufo-pratensis* For. Girona (Pireneu):
Núria.

Cataglyphis albicans subsp. *ibericus* Em. Barcelona: Centellas, S. Feliu de Llobregat.—A. CODINA.

Excursió per les riberes de l'Algàs i el Matarranya. M. PALLARÉS.

Butlletí de la Societat de Ciències Naturals de Barcelona «Club Muntanyenc». Segona Epoca Any I Núm. 1 pàg.13-15.—Es una breu ressenya de les principals novetats que es veuen al passar per aquestes llunyanes comarques. Dona quelques dades sobre la geologia, dedicant la major part de la nota a esmentar les nombroses es'acions ibèriques i prehistòriques.

En les notes geològiques parla dels ports de Beceit afirmant que el maciu dels ports està constituït per el juràssic i cretàcic. Si per ports de Beceit, que comença a ésser una denominació molt laxa, se enten el maciu de la mola de Cati o Tortosa o les nombroses serralades que s'estenen vers Terol i Castelló, no el Mont Caro, llur constituïció és juràssica, no trobant-se per res el cretàcic; si per ports de Beceit s'entén la mola de Caro i serres que queden a ma esquerre del camí que de Tortosa per Carreretes va a Beceit es pod admetre en part solsament que estigui constituït dit maciu per el juràssic i cretàcic, apareixent aquest solsament en les vessant que miren al Mediterrani és dir, les valls del barranc Llorens, riu Galera, riu Cenja.

S'afirma també que les capes del juràssic com del cretàcic apareixen amb estratificació horitzontal, lo qual és en part vritat ja que el juràssic que es veu anant a Vallderoures per la carretera, aparentment és horitzontal ja que la falla que limita les formacions secundàries de les terciàries segueix paral·lelament el camí i els estrats fallats apareixen en eixa direcció normal, és dir, si es puja vers els ports ja per Prat de Compte com per Horta, Arnes, etc., es veu les enormes dislocacions d'aquests mateixos estrats que arriben a la verticalitat i la sobrepassen, és dir, que segurament es trobaran en aquesta comarca les típiques escates de les serres mallorquines, quan regió tan pintoresca e inexplorada sigui coneguda a detall per nostres geòlegs. Aquesta manca d'horitzontalitat, la ha notat l'autor amb un fet mal interpretat com és la existència que diu de verdaeres crestes especialment en els punts més alts. En el cor d'aquestes serra-

lades els estrats són bastant planers, és dir, presenten flexions petites com es nota en molts punts dels Clots d'Alfara, Font de Mascà, planells pròxims al Caro: éssent tots aquests dipòsits del liàssic i juràssic. El cretàcic que descansa rectament sobre el juràssic, encara que concordant participa igualment de les vicissituds d'aquesta en els punts més alterosos també està inclinat com pod veure's pujant de Mas Barberans vers Carlades, i en el camí no escassejen els accidents tectònics com falles, plecs, etc., trobant-se algú paratje on el cretàcic es quasi horitzontal però el juràssic com subjacent no es veu. Les presents anotacions les hem fet per despertar l'afició a les exploracions científiques a unes comarques tan desconegudes per nostres excursionistes a l'enseny per evitar s'estenguin errors que podem rectificar per haver-hi estat moltes voltes de exploració científica. — Mn. J. R. BATALLER, Pvre.

Los yacimientos potásicos de Cataluña. Agustín MARÍN. 33 pàgs. Madrid 1922. — Es un folletó de la Conferència donada el 11 de gener de 1922 al Ateneu de Madrid i que fou també publicada per la Revista Minera. No cal ponderar la competència del il·lustrat membre del Institut Geològic, posada de relleu en anteriors estudis sobre les sals potàssiques. Després de un breu històric passa a sentar l'edat geològica de la conca tan debatuda, col·locada per grans geòlegs en el triàssic: delimita la situació de la conca notant l'interès de la part oriental de la formació salina: estableix el origen probable del criader potàssic. En les consideracions sobre l'estratigrafia i paleontologia senta alguns conceptes sobre els que no estan conformes tots els geòlegs com per exemple parla del *Bulimus garumnia* que nostre Vidal creu ésser terciari i no secundari, al ensemps que cita el *Antracotherium magnum* com trobat a Catalunya i que només sabem s'ha trobat al oligocènic mallorquí però no peninsular. S'exten en consideracions sobre la tectònica comarcal donant nota dels treballs portats a cap per la casa Solvay i l'Institut Geològic. En la última part d'aquesta interessant conferència exposa les condicions de explotació indicant les múltiples dificultats que s'han de vencer per son aprofitament i estableix comparacions tant respecte el mineral com a llur explotació industrial amb les conques alsacianes i germana. — Mn. J. R. BATALLER, Pvre.

Rasgos fundamentales de la constitución e historia geológica del solar ibérico. Eduardo HERNÁNDEZ PACHECO. Discurso leído en el acto de su recepción en la Real Academia de Ciencias Exactas, Físicas y Naturales. Madrid 1922. — Consisteix aquest nou treball del docte mestre de geòlegs actuals en un estudi sintètic, de conjunt, que de la geologia ibèrica es trobava a faltar en la ja nombrosa literatura peninsular. Comença el treball dedicant un breu record al nostres primers geòlegs aixís com anota els principals conreadors d'aquest ram de la ciència natural, tant peninsu-